

İdari Şartname maddesinin dipnotundan ilgili maddenin kalite yönetim sistem belgesi ve/veya çevre yönetim sistem belgesi istenilen ihalelerde düzenleneceği anlaşılrsa da söz konusu madde ile yapılan düzenlemenin “İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri” başlıklı 7’nci madde altında düzenlendiği görülmüş olup ilgili düzenlemede isteklilerin teklif vermesine engel olacak veyahut tereddüt yaratacak bir hususun olmadığı

idari şartname maddesinin dipnotundan ilgili maddenin kalite yönetim sistem belgesi ve/veya çevre yönetim sistem belgesi istenilen ihalelerde düzenleneceği anlaşılrsa da söz konusu madde ile yapılan düzenlemenin “İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri” başlıklı 7’nci madde altında düzenlendiği görülmüş olup ilgili düzenlemede isteklilerin teklif vermesine engel olacak veyahut tereddüt yaratacak bir hususun olmadığı

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu’nun “Yetki belgesi alma zorunluluğu ve taşıma hizmeti” başlıklı 5’inci

maddesinde "Taşımacılık, acentelik ve taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapılabilmesi için Bakanlıktan yetki belgesi alınması zorunludur." hükmü,

08.01.2018 tarihli ve 30295 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde "(1) 4925 sayılı Kanunda belirtilen tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen;

...

üüü) Yetki belgesi: Bu Yönetmelik kapsamında faaliyette bulunacak gerçek ve tüzel kişilere çalışma izni veren ve Bakanlıkça düzenlenen belgeyi,

...

ifade eder." hükmü,

Anılan Yönetmelik'in "Yetki belgesi alma zorunluluğu" başlıklı 5'inci maddesinde "(1) Bu Yönetmelik kapsamına giren taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği, terminal işletmeciliği ve benzeri faaliyetlerde bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin yapacakları faaliyetlere uygun olan yetki belgesini/belgelerini Bakanlıktan almaları zorunludur." hükmü,

Aynı Yönetmelik'in "Yetki belgesi türleri" başlıklı 6'ncı maddesinde "... (2) B türü yetki belgesi: Otobüsle yurtiçi ve/veya uluslararası yolcu taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Bu

belgelere 24 üncü maddenin ikinci fıkrasının (m) bendindeki şartları haiz otomobiller de kaydedilebilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

...

1. b) B2 yetki belgesi: Ticari ve tarifersiz yapacaklara,

...

verilir.

(3) C türü yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası eşya taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

...

1. b) C2 yetki belgesi: Ticari amaçla yapacaklara,

...

verilir.

(4) D türü yetki belgesi: Otobüsle tarifeli veya tarifersiz yurtiçi yolcu taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Bu belgelere 24 üncü maddenin ikinci fıkrasının (m) bendindeki şartları haiz otomobiller de kaydedilebilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

...

1. b) D2 yetki belgesi: Ticari ve tarifersiz olarak yapacaklara,

...

ç) D4 yetki belgesi: Ticari olarak, taşıma mesafesine bakılmaksızın iliçi ve 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası tarifeli ve tarifersiz olarak yapacaklara,

verilir.

...

(8) K türü yetki belgesi: Yurtiçi eşya taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

1. a) K1 yetki belgesi: Ticari amaçla eşya taşımacılığı yapacaklara,

...

verilir.

(9) L türü yetki belgesi: Ticari amaçla lojistik işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

1. a) L1 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara,
2. b) L2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası yapacaklara,

verilir.

...

(13) R türü yetki belgesi: Ticari amaçla eşya taşımacılığı alanında taşıma işleri organizatörlüğü yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

1. a) R1 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara,
2. b) R2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası yapacaklara,

verilir.” hükmü,

“Mevzuata uygun taşımacılık, yetki belgelerinin devredilemeyeceği ve genel yasaklar” başlıklı 9’uncu

maddesinde “(1) Karayolu taşımacılık faaliyetlerinin ikili ve çok taraflı uluslararası anlaşma ve sözleşmelere, Kanuna, bu Yönetmeliğe ve ilgili diğer mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi esastır.

(2) Yetki belgeleri, satılamaz ve devredilemez.

(3) Bir taşıt belgesine kayıtlı olmayan taşıtların terminallere, yükleme veya boşaltma noktalarına girişlerine ve çıkışlarına, sınır kapılarından ise çıkışlarına, 66 ncı maddede belirtilen yetkili görevliler tarafından izin verilmez. Bu durumdaki taşıtlarda bulunan yolcuların ve eşyaların aktarılmasına ise, taşıtlar uygun yerlere alınarak izin verilir..” hükmü,

“Yetki belgesi sahiplerinin ortak yükümlülükleri” başlıklı 40’ıncı maddesinde “...(17) Yetki belgesi sahipleri, almış oldukları yetki belgesinin kapsamı dışında faaliyette bulunamazlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere, Kanununun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen miktarda idari para cezası uygulanır...” hükmü,

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin “Aday veya isteklinin mesleki faaliyetini sürdürdüğünü ve teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren belgeler” başlıklı 38’inci maddesinde “...(4) İhale konusu işin yerine getirilmesi için alınması zorunlu olan ve ilgili mevzuatında o iş için özel olarak düzenlenen sicil, izin, ruhsat vb. belgelerin adaylar veya istekliler tarafından sunulmasına ilişkin hükümlere, ilan ve ön yeterlik şartnamesi veya idari şartnamede yer verilir. İş ortaklarının her birinin söz konusu belgeleri ayrı ayrı sunması, konsorsiyumda ise her bir ortağın kendi kısmına ilişkin belgeleri sunması zorunludur.” hükmü yer almaktadır.

İhale İlanı'nın "İhaleye katılabilme şartları ve istenilen belgeler ile yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler" başlıklı 4'üncü maddesinde "4.3.3. Kalite ve standarda ilişkin belgeler:

İhale konusu işin yerine getirilmesi için alınması zorunlu olan ve ilgili mevzuatında o iş için özel olarak düzenlenen sicil, izin, ruhsat vb. belgeler; T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında alınmış, Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde belirtilen ve ihale tarihinde geçerliliğini koruyan, K1 Yetki Belgesinin aslını veya noter onaylı örneğini teklifi ile birlikte sunmak zorundadır." düzenlemesi,

İdari Şartname'nin "İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri" başlıklı 7'nci maddesinde "7.1. İsteklilerin ihaleye katılabilmeleri için aşağıda sayılan belgeleri teklifleri kapsamında sunmaları gerekir:

...

7.5.3. İhale konusu işin yerine getirilmesi için alınması zorunlu olan ve ilgili mevzuatında o iş için özel olarak düzenlenen sicil, izin, ruhsat vb. belgeler; T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında alınmış, Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde belirtilen ve ihale tarihinde geçerliliğini koruyan, K1 Yetki Belgesinin aslını veya noter onaylı örneğini teklifi ile birlikte sunmak zorundadır. ..." düzenlemesi yer almaktadır.

İtirazen şikâyete konu edilen söz konusu hususa açıklık getirmek amacıyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü'nden 07.09.2020 tarihli ve 13325 sayılı Kurum yazısı ile dokümanda yapılan düzenlemeler çerçevesinde isteklilerin teklifleri kapsamında Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nde belirtilen yetki belgesi

türlerinden hangi belgeleri sunabilecekleri ve yalnızca K1 yetki belgesinin sunulmasının ihaleye katılımı daraltıcı nitelikte olup olmadığı hususlarında bilgi istenmiştir.

Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü'nün 14.09.2020 tarihli ve E.50863 sayılı yazısında "... Bilindiği üzere, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre; taşımacılık işi ile iştigal eden her firmanın, faaliyet alanına göre yetki belgesi alması ve operasyonlarında kullandığı her bir taşıtı (özmal veya sözleşmeli), yetki belgesi eki taşıt belgesine ilave ettirilerek taşıt kartını alması; ülkedeki taşıma düzeninin sağlanması, taşımada kullanılan taşıtların tespiti ve takibi, yapılan taşımalarda ülke ekonomisine maksimum verimin sağlanması ile 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununun amacı çerçevesinde bir zorunluluk olup, kapsam dışı bırakılan taşımalar, anılan Yönetmeliğin 2 nci maddesinde açıkça belirtilmiştir.

Bununla birlikte, Karayolu Taşıma Yönetmeliği çerçevesinde, adlarına yetki belgesi düzenlenmiş firmaların, almış oldukları yetki belgelerinin faaliyetlerine uygun olması anılan Yönetmeliğin 5 inci maddesi gereği zorunludur.

Yukarıda belirtilen açıklamalar çerçevesinde, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının düzenlemiş olduğu taşıma ihalelerinde, ihaleye iştirak edecek firmalardan; ihaleye konu taşıma faaliyetinin niteliği, mahiyeti, büyüklüğü (taşınması yapılacak eşyanın ağırlığı) ve gerekli taşıt sayısı göz önünde bulundurularak, Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenen C2, K1, L1, L2, M1, M2, N1, N2, P1, P2 yetki belgelerinden, uygun türdeki yetki belgesinin istenilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, Karayolu Taşıma Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenen yetki belgelerinin kapsamı ve faaliyet gösterebilecekleri alanlar da dikkate alınarak;

- * C2 yetki belgesine sahip firmaların K1,
- * L1 veya L2 yetki belgesine sahip firmaların C2, K1, N1 veya N2,
- * M1 veya M2 yetki belgesine sahip firmaların P1 veya P2,
- * N1 veya N2 yetki belgesine sahip firmaların C2 veya K1,

yetki belgesi kapsamında da faaliyet gösterebileceklerinin (uluslararası taşımalar sadece C2, L2 ve M2 yetki belgesi ile yapılabilmektedir) göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Bu itibarla; ilgi yazınızda belirtilen taşıma ihalesine ilişkin hazırlanan İdari Şartname'de belirtilen taşıtların, yapılacak taşımanın niteliği göz önünde bulundurularak, uygun olan bir yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı bulunmaları gerekmele birlikte, söz konusu ihalenin, sadece K türü (K1) yetki belgesi düzenlenmiş firmalarla sınırlandırılmasının uygun olmayacağı mütalaa edilmektedir." ifadelerine yer verildiği görülmüş olup ihale dokümanında yapılan ilgili düzenlemenin ihaleye katılımı daraltıcı nitelikte olduğu ve başvuru sahibinin iddiasının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

Öte yandan "İhale İlanı'nın 4.3.3'üncü ve İdari Şartname'nin 7.5.3'üncü maddelerinin Kalite Yönetim Sistem Belgesi ve/veya Çevre Yönetim Sistem Belgesi ile ilgili düzenlemelerin yapılacağı maddeler olduğu, bu maddelerin Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenen belgelerle bir ilgisinin olmadığı" hususundaki iddiaya ilişkin olarak her ne kadar Tip İdari Şartname'nin 7.5.3'üncü maddesinin dipnotundan ilgili maddenin kalite yönetim sistem belgesi ve/veya çevre yönetim sistem belgesi istenilen ihalelerde düzenleneceği anlaşılrsa da söz konusu madde ile yapılan düzenlemenin "İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri" başlıklı 7'nci madde altında

düzenlendiği görülmüş olup ilgili düzenlemede isteklilerin teklif vermesine engel olacak veyahut tereddüt yaratacak bir hususun olmadığı anlaşıldığından söz konusu hususa ilişkin iddianın yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2020/042
Gündem No	: 52
Karar Tarihi	: 23.09.2020
Karar No	: 2020/UH.II-1576